Kriterier for mærkningsordningen Danske Naturparker

1. **Minimum 50 % af naturparkens areal skal være beskyttet natur**
   Ved beskyttet natur menes som udgangspunkt: Natura 2000 områder, arealer omfattet af naturbeskyttelsesloven, klitfredede arealer, offentlig og privat urørt skov, små naturarealer omfattet af skovlovens § 28, samt Jagt- og vildtforvaltningsloven. Undtaget er arealer omfattet af beskyttelseslinjer som for eksempel strandbeskyttelseslinjen.

   Andre arealer, f.eks. anden biodiversitetsskov, habitatnatur uden for Natura 2000-områderne mv., kan indgå som beskyttet natur, hvis arealet kan 1) afgrænses og synliggøres på kort, 2) leve op til habitatbeskrivelserne for Natura 2000-naturtyperne eller særligt værdifulde naturtyper i skov (Skovlovens § 26) og 3) at der for minimum én certificeringsperiode i Danske Naturparker (5 år) foreligger en forvaltningsplan for eller aftale om at beskytte truede, sjældne eller karakteristiske dyre- og plantearter og naturtyper, f.eks. ved fastholdelse af ikke-produktion eller gennem ekstensiv drift, hvor der er produktion.

2. **Naturparken skal have en præcis geografisk afgrænsning**
   Afgrænsningen bør følge naturlige landskabelige grænser frem for administrative grænser. Der behøver ikke at være fysiske afgrænsninger eller markeringer i landskabet.

   Pilotnaturparker: Såfremt pilotnaturparken ikke har en præcis afgrænsning, skal det sandsynliggøres, at pilotnaturparken kan opfylde kriterium nr. 1, når den præcise afgrænsning er vedtaget. Afgrænsningen skal være på plads inden udgangen af pilotnaturparkperioden.

3. **Naturparken skal have en administrativ ansvarlig medarbejder**
   Det kan være en egentlig projektleder, en kommunal embedsmand eller en sekretariatsleder. Det vigtige er, at der er en kontaktperson og tovholder på driften og projekterne i naturparken. Medarbejderen skal ikke nødvendigvis være fuldtidsbeskæftiget med naturparken.

4. **Naturparken skal have et naturparkråd**
   Rådet sammensættes af relevante interessenter i den pågældende naturpark (eksempelvis lodsejer repræsentanter, naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, museumsinspektør/leder, de kommunale forvaltninger, udviklingskonsulenter, landbruget, skovbruget, Friluftsrådet, turismesektoren, regionen o.lign.). Rådet nedsættes i sidste instans af kommunalbestyrelsen.

5. **Der skal tilvejebringes den nødvendige økonomi til drift og udvikling af naturparken samt realisering af naturparkplanen.**
   Budget samt finansieringsplan for de næste 5 år skal vedlægges ansøgning til Danske Naturparker. Er hele finansieringen på ansøgningstidspunktet ikke på plads, skal det sandsynliggøres, at dette vil ske i løbet af mærkningsperioden.

   Pilotnaturparker: Budget samt finansieringsplan for aktiviteterne i pilotnaturparkperioden vedlægges ansøgning.

Scandiagade 13 · DK-2450 København SV
Tel +45 33 79 00 79 (10-15/10-14) · Fax +45 33 79 01 79
fr@friluftsraadet.dk · www.friluftsraadet.dk

6. **Naturparken og dens afgrænsning skal være en del af kommuneplanen eller et tillæg til denne**
Kriteriet skal sikre naturparkens ophæng til kommunernes øvrige planlægning, forvaltning og politiske strategier.

Pilotnaturparker: Arbejdet med at etablere en naturpark skal som minimum være politisk vedtaget.

7. **Naturparken skal forankres lokalt gennem borger- og lodsejerinddragelsesprocesser**
Etablering af en naturpark skal hvile på et princip om frivillighed og forudsætter bred lokal opbakning fra borgere og lodsejere i både etablerings- og driftsfasen. Derfor er det vigtigt at gennemføre inddragelsesprocesser så tidligt som muligt. Inddragelsesprocesserne skal sikre, at naturparkens afgrænsning sker efter forudgående drøftelse med de berørte parter, foreninger og lodsejere, som har en væsentlig interesse i parken, og at borgere og lodsejere får mulighed for at bidrage med forslag til bl.a. visioner, projekter og planer for naturparken. Herunder at kommunen kan etablere forskellige former for partnerskaber med større private eller offentlige lodsejere.
Der er ikke fastsat krav for mængden og typen af borger- og lodsejerinddragelsesprocesser, idet naturparkernes behov vil være forskellige. Naturparken skal kunne dokumentere, at borger- og lodsejerinddragelsen er passende for området. Det anbefales, at naturparken kontakter Danske Naturparkers sekretariat tidligt i forløbet, for på den måde at sikre, at kriteriet overholdes.

8. **Der skal være en koordineret formidling af naturparken for både danske og udenlandske besøgende**
Der skal som minimum være en naturparkfolder/-app og et formidlingssted/besøgscenter f.eks. på et museum, turistbureau eller naturcenter. Naturparken skal have en hjemmeside. Naturparkfolderen, information på formidlingsstedet og de væsentligste dele af hjemmesiden skal være tilgængelige på dansk, engelsk og tysk.

9. **Naturparken skal have mindst én naturvejleder tilknyttet**
Naturvejlederen kan være forankret i selve naturparken eller i kommune(erne), på et museum, en naturskole el.lign. Naturvejlederens engagement i naturparken skal ikke nødvendigvis være fuldtid.

10. **Der skal foreligge en godkendt naturparkplan og denne skal være politisk vedtaget**
Krav til planens struktur og indhold kan ses i Danske Naturparkers skabelon for naturparkplan. Planen skal godkendes af Danske Naturparker før kriteriet er opfyldt. Det er vigtigt, at der er en god sammenhæng mellem visionen og de langsigtede mål for naturparken, og de projekter der er planlagt for planperioden.